

ĐỀ THI HỌC KÌ 1 – DUY TIÊN 2019-2022**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 9****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOAN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. Phần Đọc hiểu (6.0 điểm)****Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 6:**

“Anh hạ giọng nửa tâm sự, nửa đọc lại một điều rõ ràng đã ngẫm nghĩ nhiều:

- Hồi chưa vào nghề, những đêm bầu trời đen kịt, những kĩ mới thấy một ngôi sao xa, cháu cũng nghĩ ngay ngôi sao kia lẻ loi một mình. Bây giờ làm nghề này cháu không nghĩ như vậy nữa. Và, khi ta làm việc, ta với công việc là đôi, sao gọi là một mình được? Hướng chi việc của cháu gắn liền với việc của bao anh em, đồng chí dưới kia. Công việc của cháu gian khổ thế đấy, chứ cất nó đi, cháu buồn đến chết mất”

(Lặng lẽ Sa Pa, Nguyễn Thành Long - Ngữ văn 9, tập 1)

1. Lời tâm sự trên của ai? Nói với ai? Nói trong hoàn cảnh nào? Qua lời nói trên, em hiểu gì về vẻ đẹp tâm hồn của nhân vật?
2. Tâm sự của nhân vật “anh” được tác giả lựa chọn hình thức ngôn ngữ nào thể hiện: đối thoại, độc thoại hay độc thoại nội tâm? Hãy lí giải cho sự lựa chọn của mình.
3. Nhan đề “*Lặng lẽ Sa Pa*” gọi ra cho em điều gì mà tác giả muốn gửi gắm trong truyện? Tại sao các nhân vật trong truyện đều không có tên riêng?
4. Dựa vào đoạn trích trên và những hiểu biết của em về truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa*, hãy viết đoạn văn khoảng 10 câu theo các lập luận diễn dịch trình bày cảm nhận của em về nhân vật “anh” được nhắc đến trong đoạn trích. Trong đoạn văn có câu sử dụng cách dẫn trực tiếp (Gạch chân dưới một câu sử dụng cách dẫn trực tiếp)

5. Truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa* gợi cho em nhớ tới một văn bản nào gần gũi về tư tưởng chủ đề mà em đã học trong chương trình Ngữ văn 9? Ghi rõ tên tác giả. Chỉ ra sự tương đồng về tư tưởng chủ đề của hai tác phẩm.

6. Từ nội dung đoạn trích trên, hãy nêu suy nghĩ của em về ý nghĩa của công việc đối với cuộc sống mỗi người (bằng một đoạn văn từ 5 - 7 câu)

II. PHẦN LÀM VĂN (4.0 ĐIỂM)

Tưởng tượng mình gặp gỡ và trò chuyện với nhân vật Trương Sinh trong tác phẩm “*Chuyện người con gái Nam Xương*” của nhà văn Nguyễn Dữ. hãy viết bài văn kể lại cuộc gặp gỡ và trò chuyện đó.

.....Hết.....

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

Phần	Nội dung
I	<p>Câu 1:</p> <p>Phương pháp: căn cứ vào nội dung đoạn trích trên của tác phẩm Lặng lẽ Sa Pa</p> <p>Cách giải:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lời tâm sự trên của anh thanh niên nói với ông họa sĩ. - Hoàn cảnh: khi ông họa sĩ thắc mắc tại sao anh lại được xem là người cô độc nhất thế gian. - Vẻ đẹp tâm hồn: có những suy nghĩ đẹp về công việc của mình. <p>Câu 2:</p> <p>Phương pháp: căn cứ kiến thức Đối thoại, độc thoại, độc thoại nội tâm</p> <p>Cách giải:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đối thoại. - Anh đang trả lời câu hỏi của ông họa sĩ về công việc của mình, đoạn hội thoại có các nhân vật nói chuyện với nhau. Nên đây được gọi là đối thoại. <p>Câu 3:</p> <p>Phương pháp: căn cứ kiến thức đọc hiểu của văn bản</p> <p>Cách giải:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhan đề: gọi lên những con người ở Sa Pa đang ngày ngày lặng lẽ cống hiến sức trẻ, trí tuệ cho đất nước.

- Các nhân vật không có tên riêng vì: tác giả không đặt tên riêng cho các nhân vật mà chỉ gọi chung chung vì muốn khẳng định trên đất nước Việt Nam có rất nhiều người như thế chứ không phải một người cụ thể. Họ đang âm thầm lặng lẽ có hiến trên rất nhiều nơi của mảnh đất Việt Nam tươi đẹp này.

Câu 4:

Phương pháp:

- Phân tích (Phân tích đề để xác định thể loại, yêu cầu, phạm vi dẫn chứng).
- Sử dụng các thao tác lập luận (phân tích, tổng hợp, bàn luận,...) để tạo lập một đoạn văn nghị luận văn học.

Cách giải:

*** Yêu cầu về kĩ năng:**

- Viết đúng kiểu đoạn văn nghị luận văn học theo phép lập luận diễn dịch và sử dụng cách dẫn trực tiếp.
- Bài viết phải có bố cục đầy đủ, rõ ràng; văn viết có cảm xúc; diễn đạt trôi chảy, bảo đảm tính liên kết; không mắc lỗi chính tả, từ ngữ, ngữ pháp.

*** Yêu cầu về kiến thức:** đảm bảo được các ý sau:

1. Giới thiệu chung:

- Tác giả Nguyễn Thành Long và tác phẩm Lặng lẽ Sa Pa.
- Nội dung đoạn trích: nói về niềm vui của anh thanh niên trong công việc.

2. Phân tích

- *Giới thiệu hoàn cảnh sống và làm việc của anh thanh niên.*
- *Lòng yêu nghề, tinh thần trách nhiệm về công việc:*

+ Anh thanh niên hiểu rằng công việc mình làm tuy nhỏ bé nhưng liên quan đến công việc chung của đất nước, của mọi người.

+ Làm việc một mình trên đỉnh núi cao, không có ai giám sát, thúc giục anh vẫn luôn tự giác, tận tụy: suốt mấy năm ròng rã ghi và báo “ốp” đúng giờ, phải ghi và báo về nhà trong mưa tuyết lạnh cóng, gió lớn và đêm tối lúc 1h sáng, anh vẫn không ngần ngại.

+ Anh đã sống thật hạnh phúc khi được biết do kịp thời phát hiện đám mây khô mà anh đã góp phần vào chiến thắng của không quân ta trên bầu trời Hàm Rồng.

+ Anh yêu công việc của mình, anh kể về nó một cách say sưa và tự hào.

+ Với anh, công việc là niềm vui, là lẽ sống: “Công việc của cháu gian khổ thế đấy chứ vất vả đi cháu buồn đến chết mất” => anh đã thực sự tìm thấy niềm vui và hạnh phúc trong công việc thầm lặng giữa Sa Pa và sương mù bao phủ.

- Khẳng định lại vẻ đẹp của anh thanh niên.

Câu 5:

Phương pháp: đọc – hiểu.

Cách giải:

- Văn bản: Đoàn thuyền đánh cá – Huy Cận.

- Tư tưởng chủ đề: ca ngợi người lao động đang ngày ngày hăng say cống hiến sức lực, trí tuệ cho đời.

Câu 6:

Phương pháp:

- Phân tích (Phân tích đề để xác định thể loại, yêu cầu, phạm vi dẫn chứng).

	<p>- Sử dụng các thao tác lập luận (phân tích, tổng hợp, bàn luận,...) để tạo lập một đoạn văn nghị luận xã hội.</p> <p>Cách giải:</p> <p>* Yêu cầu về kĩ năng:</p> <p>- Viết đúng kiểu đoạn văn nghị luận xã hội ngắn từ 5 – 7 câu.</p> <p>- Bài viết phải có bố cục đầy đủ, rõ ràng; văn viết có cảm xúc; diễn đạt trôi chảy, bảo đảm tính liên kết; không mắc lỗi chính tả, từ ngữ, ngữ pháp.</p> <p>* Yêu cầu về kiến thức: đảm bảo được các ý sau:</p> <p>- Khái niệm công việc.</p> <p>- Ý nghĩa công việc:</p> <p>+ Đem lại nguồn sống cho con người.</p> <p>+ Làm công việc mình yêu thích đem lại hạnh phúc cho bản thân chúng ta.</p> <p>=> Công việc đem lại những giá trị vật chất và tinh thần cho chúng ta. Từ đó chúng ta có thể dành những điều tốt đẹp đó cho những người xung quanh và cho xã hội. Cuộc sống trở nên đẹp hơn nhờ vào ý nghĩa của công việc.</p>
<p>II</p>	<p>Phương pháp: phân tích, bình luận, kể chuyện sáng tạo</p> <p>Cách giải:</p> <p>*Phương pháp: Sử dụng các phương thức biểu đạt miêu tả, biểu cảm để tạo lập văn bản tự sự.</p> <p>* Yêu cầu về kĩ năng:</p> <p>- Viết đúng kiểu đoạn văn tự sự sử dụng yếu tố miêu tả, biểu cảm.</p>

- Bài viết phải có bố cục đầy đủ, rõ ràng; văn viết có cảm xúc; diễn đạt trôi chảy, bảo đảm tính liên kết; không mắc lỗi chính tả, từ ngữ, ngữ pháp.

* **Yêu cầu về kiến thức:** Triển khai vấn đề theo mạch cảm xúc tác phẩm hoặc theo ý của bạn nhưng vẫn đáp ứng đủ các nội dung:

- Thời gian và không gian diễn ra câu chuyện: thời kì phong kiến.

- Thành phần tham gia: em và nhân vật Trương Sinh (hoặc thêm các nhân vật theo sáng tạo của em).

- Em có thể hóa thân vào các nhân vật trong truyện.

- Nội dung cuộc nói chuyện: xoay quanh cuộc sống của Trương Sinh – Vũ Nương và nỗi oan của nhân vật Vũ Nương.

- Chú ý kết hợp các yếu tố cảm xúc của nhân vật và miêu tả bối cảnh xung quanh.

- Biểu hiện của Trương Sinh:

+ Cảm xúc.

+ Hành động.

- Biểu hiện của em:

+ Cảm xúc.

+ Hành động.

- Thái độ, cảm xúc sau cuộc trò chuyện. Từ đó đưa ra suy nghĩ của em về thân phận người phụ nữ trong xã hội phong kiến xưa.